

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.74/2015/10. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. május 27. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2015. június 1. napján kihirdetett KB.II.24/2014/19. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetést 2 (kettő) évre, a próbaidő tartamát 5 (öt) évre súlyosítja.

Az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2015. június 1. napján kihirdetett Kb.II.24/2014/19. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk.301.§ (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, és a Btk.164.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő testi sértés büntetében, ezért - halmazati büntetésül - 1 évi és 6 hónapi börtönre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az elsőfokú katonai tanács rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtása esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. A vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előélethez fűződő hátrányos következmények alól, egyben kötelezte 68.993,- ft bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett a kiszabott büntetés mértékének súlyosítása, és a felfüggesztés mellőzése érdekében. Fellebbezése indoklása szerint nem indokolt a büntetés középértéktől való eltérés, és a kiszolgáltatott sértettnek súlyos testi sérülést okozó vádlott büntetésének felfüggesztés.

A vádlott felmentése érdekében, míg védője a tényállás téves megállapítása miatt, felmentés érdekében fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.694/2015/1. számú átiratában indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és ennek keretében

a vádlottal szemben a börtönbüntetés mértékét a középértékhez igazodóan súlyosítsa, mely mellett a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése a Btk.85.§ (1) bekezdésére figyelemmel kizárt. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság mellőzze az előzetes bírósági mentesítésre vonatkozó rendelkezést, és a vádlottal szemben mellékbüntetésül közügyektől eltiltást szabjon ki. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. A másodfokú ügyészi átiratban kifejtett álláspont szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, az okszerű mérlegelésen alapuló tényállás eredményesen nem támadható. Az ügyészi álláspont szerint azonban az elsőfokú katonai tanács nem vette kellő súlyal figyelembe a hivatali bűncselekmény tárgyi súlyát, az elkövetés kimételetlenségét, amikor a vádlottal szemben próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetést szabott ki a középértékes büntetéskiszabás szabályainak figyelmen kívül hagyásával. Utalt arra, hogy az irányadott középérték alkalmazásával a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztése, és az előzetes bírósági mentesítés alkalmazása kizárt. Álláspontja szerint a vádlott méltatlanná vált a közügyek gyakorlására, ezért vele szemben mellékbüntetésként közügyektől eltiltás alkalmazása is indokolt.

A vádlott védője a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése részletes írásbeli indokolását, amelyben elsődlegesen arra tett indítványt, hogy az ítéltábla katonai tanácsa az iratok tartalma alapján, illetve a helyes ténybeli következtetés levonása útján a tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdése alapján helyesbítse. Mellőzte azt, hogy a vádbeli helyen és időben **sértett** sérüléseit a vádlott okozta, és a módosított tényállás alapján **vádlottat** az ellene emelt vád alól a Be.6.§ (3) bekezdés b) pontja alapján - bizonyítottság hiányában - mentse fel. Másodlagosan a Be.351.§ (2) bekezdés a), b) és c) pontjaiban írt megalapozatlansági okokra figyelemmel, a Be.376.§ -a alapján azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú katonai tanács ítéletét helyezze hatályon kívül, és a megismételt eljárásra írja elő a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa által az alapeljárásban le nem folytatott bizonyítás elvégzését. A vádlott személyi körülményeivel kapcsolatban tájékoztatta a bíróságot arról, hogy a szolgálati viszonya 2015. június 30. napjával megszűnt, és jelenleg ... dolgozik szakmunkásként. A történeti tényállással kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete hiányos, részben iratellenes, ezért megalapozatlan. Elsőként utalt arra, hogy az elsőfokú katonai tanács ítéletében a vádlotti vallomások közötti ellentmondásra nem hivatkozott, ilyet nem talált. A törvényszék ezen vallomással szemben álló sértetti vallomásra alapította a tényállást, és az indokolás lényege az, hogy az elsőfokú bíróság miért fogadta el a sértetti vallomást, illetve **tanú1** elítéltnek miért az eljárás menetében később tett vallomásait fogadta el, és miért nem az eljárás során korábban tett a vádlotti védekezést alátámasztó vallomásokat. Utalt arra, hogy a törvényszék feltételezésekre alapítottan, illetve iratellenesen foglalt állást a bizonyítékok elfogadhatóságát illetően. Álláspontja szerint eltúlzott jelentőséget tulajdonított a vádlottnak a szembesítés során, az elítélt sértettre tett a „társadalom szemete” kifejezésének. A védői érvelés szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor nem tulajdonított jelentőséget annak a körülménynek, hogy a sértett szeretett volna elkerülni a ... Büntetés-végrehajtási Intézetből, és ennek egyik logikus módja az, hogy a felügyelet részéről történő bántalmazásra hivatkozik. A bizonyítás hiányosságaként jelölte meg a védő azt, hogy a törvényszék mellőzte a sértett nevelőjének tanúkénti kihallgatását, aki pedig nyilatkozhatott volna arra, hogy **sértett** korábban eredménytelenül kezdeményezte más intézetbe történő átszállítását. Álláspontja szerint a sértett a különböző időpontban tett vallomásaiban összekeverte a bántalmazásokat, azok módját, az elsőfokú bíróság azonban ennek nem tulajdonított semmiféle jelentőséget. Teljesen megalapozatlan feltételezésnek tartotta a védő a bíróság azon hivatkozását, hogy a büntetés-végrehajtási intézet részéről a megfelelő gyakorlattal rendelkező, több éve praktizáló orvos ne ismerte volna fel, a sértett töréses sérülését. Álláspontja szerint **tanú1** elítélt vallomásaival kapcsolatban helytelenül rögzítette azt a katonai tanács, hogy a felügyelet részéről nyomásnak volt kitéve. A lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján inkább **sértett** részéről volt

nyomás alatt, és ennek hatására határozta el, hogy **sértett** elítélt számára kedvező, hamis vallomást fog tenni, azonban ezt biztonságosabbnak látta, ha előtte más büntetés-végrehajtási intézetbe szállítják át. Különösen szembeötlő **tanú1** tanúnak az a nyilatkozata, hogy a sértett arcfelét megnyomogatta, és hallani lehetett, hogy ropog. Ezzel szemben az igazságügyi orvosszakértő is, úgy nyilatkozott, hogy ilyen jellegű nyomkodás laikus részéről igen szokatlan, az a sérültnek erős fájdalommal jár. Utalt továbbá arra, hogy a sértett sérülése közel azonos valószínűséggel keletkezhetett ököllel ütéstől, és sima felszínű, kiálló, sarkos-peremes jellegű tompa, kemény tárgyhoz való ütődéstől. Egyetértett a védő azon ítéleti megállapítással, hogy az iroda kitakarításához 9 perc kevés idő, azonban utalt arra, hogy a sértettnek a vádlott általi megveretéséhez viszont túl sok idő. Végül hivatkozott arra, hogy a sértettnek a biztonsági kamera által rögzített felvételen látható mozgása nem támasztotta alá, hogy korábban csonttörést eredményező bántalmazást szenvedett volna el. Ezzel kapcsolatban az elsőfokú katonai tanácsnak a fájdalom késleltetett jelentkezésével kapcsolatos érvelését spekulatívnak tartotta.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését, valamint annak írásban előterjesztett indokait kiegészítéssel tartotta fenn. Így elsődlegesen eltérő tényállás megállapítására és védenca bizonyítottság hiányában történő felmentésére, másodsorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására, míg harmadsorban a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés elutasítására, és az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Utóbbi indítványának alátámasztásaként arra hivatkozott, hogy védencének szolgálati viszonya megszűnt, a jövőben nem tudna ilyen bűncselekményt elkövetni, semmi sem indokolja, hogy vele szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kerüljön kiszabásra. Az elsőfokú bírósági eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványainak a bíróság részéről történő elutasításával kapcsolatban megjegyezte, hogy igen gyenge az elutasítás érve, hiszen a bíróság előre nem tudhatja, hogy az indítványozott tanúk milyen vallomást fognak tenni.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nem követett el bűncselekményt. Kifejtette továbbá, hogy nagyot csalódott, hogy a sértett bűnöző szava a bizonyítási eljárás során többet ért, mint az övé. Személyi körülményeivel kapcsolatban nyilatkozott arra, hogy jelenleg ..., ... dolgozik, és a havi jövedelme 1.200 euró.

A katonai ügyész a vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre és hatályon kívül helyezésre irányuló vádlotti és védői fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során észlelte, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Be.278.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést, amikor az ügynek a bíróságra érkezését követően mintegy 9 hónappal később intézkedett csak az ügy kitűzésére. Szintén hiányosságként észlelte a másodfokú katonai tanács azt, hogy az elsőfokú tárgyalás jegyzőkönyvében a tanúk személyi adatai nem kerültek rögzítésre, csupán az, hogy a jegyző a tárgyalást megelőzően egyeztetette az adatokat, és a személyi adatok a nyomozás során rögzítettekkel azonosak. Megállapítható azonban, hogy ezek a mulasztások nem voltak lényeges hatással az eljárás lefolytatására. Az elsőfokú bíróság az egyéb eljárási szabályokat betartotta.

A katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási

kötelezettségének is eleget tett. Tárgyalása során kihallgatta a vádlottat, a sértettet, a releváns tanúkat igazságügyi orvosszakértőt rendelt ki, majd a szakvélemény elkészítését követően őt a tárgyaláson is meghallgatta. Tárgyalás anyagává tette a biztonsági kamera rendelkezésre álló felvételét, valamint a releváns okirati bizonyítékokat.

A vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. A sértett mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson a releváns körülmények tekintetében következetes, a vádlottra nézve terhelő vallomásokat, nyilatkozatokat tett. Az elsőfokú bíróság igen részletesen foglalkozott ítéletében a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomásaival, azon belül is kiemelten **tanú1** fogvatartottnak az eljárás különböző szakaszaiban tett vallomásaival. Nem tévedett a katonai tanács, amikor ezen tanúnak az ügyész előtt, illetve a tárgyalás során tett vallomását fogadta el.

A tárgyaláson kihallgatásra került **tanú2** nyilatkozott a sértett általa történő megvizsgálásáról, annak körülményeiről, és megjegyezte, hogy elsődlegesen a sértett csuklón keletkezett sebeinek ellátásával volt elfoglalva. Az elsőfokú bíróság értékelési körébe vonta azon tanúk vallomást is, akik a sértett, illetve **tanú1** vallomásait nem támasztották alá. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 2. oldal közepétől a 13. oldal közepéig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a tagadó tartalmú vádlotti vallomást, valamint a közvetett tanúk vallomásait fogadta el a tényállás alapjául. A sértett következetes vallomásai, **tanú1** tanúnak a folytatódó ügyészi kihallgatást követően tett vallomásai, az igazságügyi orvosszakértőnek a sérülés keletkezésével, valamint diagnosztizálásával kapcsolatos megállapításai, a rendelkezésre álló orvosi iratok, a sértett munkáltatói katonája, illetve a biztonsági kamera felvétele olyan egymást alátámasztó bizonyítékok, amelyek kellően megalapozzák a terhelő ítéleti tényállást.

A másodfokú katonai tanács a vádlott nyilatkozata, valamint a másodfokú bírósági iratok 4. sorszáma alatt található hivatalos értesítés alapján a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a vádlott személyi körülményeit annyiban egészíti ki, hogy: „A vádlott szolgálati viszonya 2015. június 30. napján megszűnt. Jelenleg ..., ... dolgozik, szobafestőként, havi jövedelme 1.200,- euró.”

A Be.351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője új tényre, új bizonyítékra nem hivatkoztak. Az elsőfokú katonai tanács részletes, teljes körű bizonyítást folytatott le, a bizonyítékok értékelése és a tényállás rögzítése körében tett megállapításai a logika szabályainak megfelelnek. A törvényszék az elsőfokú tárgyaláson tett bizonyítás-kiegészítési indítványokat elutasította. A másodfokú bíróság egyetért a védő által megjelölt tanúk tárgyaláson történő kihallgatására tett indítvány elutasításával, hiszen a vallomásaik önmagukban nem alkalmasak eltérő tényállás megállapítására, azok valóban csak az elsőfokú tárgyalás elhúzóadását eredményezték volna. Nem fogadható el azonban az elsőfokú katonai tanács indokolása arra vonatkozóan, hogy a kihallgatni indítványozott tanúktól elfogulatlan vallomás nem várható, mivel a bizonyítás eredménye előre nem értékelhető. Az indítványozott tanúk vallomásából objektíve nem várható olyan adat, amely más tényállás megállapítását eredményezné, mivel a történetekről közvetlen tudomással nem rendelkeznek.

Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács által rögzített és a másodfokú katonai tanács által a személyi körülmények körében kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlottnak és védőjének a bizonyítékok újra értékelésére, a tényállás felülmérlegelésére, és ezen keresztül a vádlott felmentésére, illetve az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és helyes cselekmények jogi minősítése is. Nem tévedett a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor **vádlottat** a Btk.301.§ (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, és a Btk.164.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő testi sértés büntetében mondta ki bűnösnek. A törvényszék ítéletében helytállóan jelölte meg azt a törvényi rendelkezést, amelyre figyelemmel a vádlott hivatalos személynek minősül, illetve a 8 napon túli - ténylegesen 6-8 hét alatt gyógyuló - sértetti sérülésre figyelemmel a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően, törvényesen állapította meg a rendelkező részben írt testi épség elleni és hivatali bűncselekmények alaki halmazátát.

A súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés részben alapos.

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítélete 13. oldalán megjelölte a büntetés kiszabása során értéktelt körülményeket, azonban a súlyosító körülmények köréből mellőzni kell a halmazatot, hiszen súlyosító körülményként csak a többszörös halmazat értékelhető. Az enyhítő körülményeket pedig ki kell egészíteni azzal, hogy a vádlott szolgálati viszonya megszűnt, a jövőben nem lesz lehetősége hivatali bűncselekmény elkövetésére.

Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor az eddig hibátlan életvezetésű, a törvénnyel összeütközésbe nem került, fenyítetlen vádlott esetében lehetőséget látott a középértékes bünteteskiszabás szabályaitól történő eltérésre, és a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére. A másodfokú katonai tanács nem látta indokoltnak - már a bekövetkezett időmúlásra, és a vádlott megváltozott személyi körülményeire figyelemmel sem - az ügyészi fellebbezésben írt végrehajtandó börtönbüntetés kiszabását, azonban kifejezésre kívánta juttatni a vádlott terhére megállapított bűncselekmények nagyobb társadalomra veszélyességét. Ezért az elsőfokú katonai tanács ítéletét megváltoztatta és a vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetést 2 évre, míg a próbaidő tartamát 5 évre súlyosította. Nem tévedett a katonai tanács, akkor sem, amikor a vádlottat katonai büntetésül lefokozásra ítélte. A vádlott magatartásával méltatlanná vált a rendfokozat viselésére, cselekménye súlyosan sértette a büntetés-végrehajtási intézmény rendjét, tehát nem volt mellőzhető vele szemben ezen büntetés kiszabása. Észlelte azonban a másodfokú katonai tanács, hogy az elsőfokú bíróság ítélete 13. oldal utolsó bekezdésében részben helytelenül jelölte meg a lefokozás jogszabályi alapját. Ezért azt a Btk.137.§ (1) és (2) bekezdésére helyesbíti. Az ítélőtábla katonai tanácsának álláspontja szerint a vádlottal szemben ez a megváltoztatott tartamú és hosszabb próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés szolgálja megfelelően a Btk.79. §-ában írt büntetési célokat.

Tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a vádlottat előzetes bírósági mentesítésben részesítette. **vádlott** hivatalos személy minőségével visszaélve bántalmazta a sértettet és okozott neki súlyos testi sérülést. A cselekmény jellegére, társadalomra veszélyességére figyelemmel indokolatlan a vele szemben ilyen kedvezmény alkalmazása, hiszen annak törvényi feltétele, az arra való érdemesség, a vádlott esetében nem áll fenn. Az elsőfokú katonai tanács maga is állást foglalt abban a tekintetben, hogy a vádlott a rendfokozatra és a szolgálatra méltatlanná vált, és a lefokozás katonai büntetés alkalmazásával sem áll összhangban a vádlott előzetes bírósági mentesítése. (BH.1998/517.)

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. május 27.

. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2016. május 27.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hiteléül
Iván Erika
bírószági ügyintéző